

Brüssel, 1. aprill 2020
REV1 – asendab 23. jaanuari 2018.
aasta teate

TEADE SIDUSRÜHMAMADELE

ÜHENDKUNINGRIIGI VÄLJAASTUMINE ELIST JA ELI NORMID ELUSLOOMADE VEO VALDKONNAS

Alates 1. veebruarist 2020 on Ühendkuningriik Euroopa Liidust välja astunud ja temast on saanud kolmas riik¹. Väljaastumislepinguga² on ette nähtud üleminekuperiood, mis lõpeb 31. detsembril 2020³. Kuni selle kuupäevani kohaldatakse ELi õigust täies ulatuses Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis⁴.

Üleminekuperioodi jooksul peavad EL ja Ühendkuningriik läbirääkimisi uue partnerluslepingu üle, millega nähakse eeskätt ette vabakaubanduspiirkond. Ei ole aga kindel, kas uus partnerlusleping sõlmitakse ja jõustub üleminekuperioodi lõpus. Igal juhul hakkavad uuel lepingul põhineva suhte korral turulepääsu tingimused olema väga erinevad sellest, kuidas Ühendkuningriik osaleb siseturul,⁵ ELi tolliliidus ning käibemaksu- ja aktsiisivaldkonnas.

Seetõttu tuletatakse kõigile huvitatud isikutele ja eeskätt ettevõtjatele meelde, milline on õiguslik olukord pärast üleminekuperioodi lõppu (osa A allpool). Lisaks selgitatakse käesolevas teates õigusnorme, mida kohaldatakse Põhja-Iirimaal pärast üleminekuperioodi lõppu (osa B allpool).

Soovitused sidusrühmadele

- ¹ Kolmas riik on riik, mis ei ole ELi liige.
- ² Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping, ELT L 29, 31.1.2020, lk 7 (edaspidi „väljaastumisleping“).
- ³ Üleminekuperioodi võib pikendada ühe korra enne 1. juulit 2020 ühe kuni kahe aasta võrra (väljaastumislepingu artikli 132 lõige 1). Ühendkuningriigi valitsus on siiani üleminekuperioodi pikendamise välistanud.
- ⁴ Võttes arvesse teatavaid väljaastumislepingu artiklis 127 sätestatud erandeid, mis ei ole käesoleva teate kontekstis asjakohased.
- ⁵ Eelkõige ei ole vabakaubanduslepinguga ette nähtud (kaupade ja teenuste valdkonnas) selliseid siseturu põhimõtteid nagu vastastikune tunnustamine, päritoluriigi põhimõte ja ühtlustamine. Samuti ei kõrvalda vabakaubandusleping tolliformaalsusi ja -kontrolle, sealhulgas neid, mis puudutavad kaupade päritolu ja nende valmistamiseks kasutatud sisendeid, ega impordi- ja ekspordikeeldusid ja -piiranguid.

Käesolevas teates kirjeldatud tagajärgedega tegelemiseks soovitatakse vedajatel, kes kavatsevad vedada ELis elusloomi pärast üleminekuperioodi lõppu, eelkõige tagada, et neil on

- ELi liikmesriigi väljastatud luba ja
- ELi liikmesriigi väljastatud asjakohased sertifikaadid.

Autojuhid ja saatjad peaksid tagama, et neil on ELi liikmesriigi välja antud sertifikaat. Vedaja peaks teavitama asjaomaseid isikuid.

Märkus:

selles teates ei käsitleta

- ELi õigusnorme elusloomade sanitaarkontrolli valdkonnas,
- ELi õigusnorme autoveo valdkonnas.

Nende aspektide kohta koostatakse või on avaldatud eraldi teated⁶.

A. ÕIGUSLIK OLUKORD PÄRAST ÜLEMINEKUPERIOODI LÕPPU

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei kohaldata Ühendkuningriigi suhtes enam elusloomade vedajaid, autojuhte ja saatjaid käsitlevaid ELi õigusnorme, eelkõige nõukogu määrust (EÜ) nr 1/2005, mis käsitleb loomade kaitset vedamise ajal⁷. Sellel on eelkõige alljärgnevad tagajärjed.

1. VEDAJA LUBA

Määruse (EÜ) nr 1/2005 artiklite 6, 10 ja 11 kohaselt peab vedajatel⁸ olema ELi liikmesriigi pädeva asutuse luba. ELi liikmesriigi pädeva asutuse väljastatud luba tunnustatakse kõigis teistes ELi liikmesriikides.

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei kehti enam ELis vedaja load, mille on väljastanud Ühendkuningriigi pädev asutus kõnealuse määruse artikli 10 või 11 alusel.

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_et

⁷ Kõnealuste ELi õigusnormide kohaldatavuse kohta Põhja-Iirimaa suhtes vt käesoleva teate osa C.

⁸ St füüsiline või juriidiline isik, kes veab loomi enda nimel.

2. VEOVAHENDI VASTAVUSSERTIFIKAAT

Vastavalt määruse (EÜ) nr 1/2005 artikli 7 lõikele 1 ja artiklile 18 on loomade veoks pikal teekonnal vajalik liikmesriigi pädeva asutuse väljastatud veovahendi vastavussertifikaat⁹. ELi liikmesriigi pädeva asutuse väljastatud vastavussertifikaati tunnustatakse kõigis teistes ELi liikmesriikides.

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei kehti enam ELis vastavussertifikaadid, mille on väljastanud Ühendkuningriigi pädev asutus kõnealuse määruse artikli 18 või 19 alusel.

3. JUHTIDE JA SAATJATE PÄDEVUSTUNNISTUS

Määruse (EÜ) nr 1/2005 artikli 6 lõike 5 kohaselt peab koduhobuslasi või koduloomadena peetavaid veiseid, lambaid, kitsi, sigu või kodulinde vedavat maanteeõidukit juhtival (või sellel sõidukil saatjana tegutseval) isikul olema pädevustunnistus, mille on väljastanud liikmesriigi pädev asutus (või liikmesriigi määratud organ). ELi liikmesriigi pädeva asutuse (või ELi liikmesriigi määratud organi) väljastatud pädevustunnistust tunnustatakse kõigis teistes ELi liikmesriikides.

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei kehti enam ELis pädevustunnistused, mille on väljastanud Ühendkuningriigi pädev asutus (või selle liikmesriigi määratud organ) kõnealuse määruse artikli 17 lõike 2 alusel.

B. ÕIGUSNORMID, MIDA KOHALDATAKSE PÕHJA-IIRIMAAL PÄRAST ÜLEMINEKUPERIOODI LÕPPU

Pärast üleminekuperioodi lõppu kohaldatakse Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll¹⁰. Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll kohaldamisele annab perioodiliselt nõusoleku Põhja-Iirimaa assamblee, kusjuures protokoll esialgse kohaldamise periood kestab neli aastat pärast üleminekuperioodi lõppu¹¹.

Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll kohaselt kohaldatakse teatavaid ELi õiguse sätteid seoses Põhja-Iirimaa ja Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis. Lisaks on EL ja Ühendkuningriik Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis kokku leppinud, et selles ulatuses, milles ELi õigusnorme kohaldatakse seoses Põhja-Iirimaa ja Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis, koheldakse Põhja-Iirimaa, nagu see oleks liikmesriik¹².

⁹ Vastavussertifikaadid on samuti vajalikud, et vedada loomaveolaevadega meritsi koduhobuslasi ja koduloomadena peetavaid veiseid, lambaid, kitsi ja sigu (määruse artikli 7 lõige 2) ning maanteel või veeteedel pikal teekonnal konteinerites koduhobuslasi ja koduloomadena peetavaid veiseid, lambaid, kitsi ja sigu (määruse artikli 7 lõige 3).

¹⁰ Väljaastumislepingu artikkel 185.

¹¹ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll artikkel 18.

¹² Väljaastumislepingu artikli 7 lõige 1 koostoimes Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll artikkel 13 lõikega 1.

Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis on sätestatud, et seoses Põhja-Iirimaaga kohaldatakse määrust (EÜ) nr 1/2005 Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis¹³.

See tähendab, et kui käesoleva teate osas A viidatakse ELile, käsitatakse seda viitena, mis hõlmab Põhja-Iirimaad, ning kui viidatakse Ühendkuningriigile, käsitatakse seda viitena üksnes Suurbritanniale.

Täpsemalt tähendab see muu hulgas järgmist:

- elusloomade vedu Põhja-Iirimaal peab vastama määrusele (EÜ) nr 1/2005;
- määruses (EÜ) nr 1/2005 sätestatud eeskirju elusloomade väljaviimise ja sissetoomise kohta kohaldatakse elusloomade Suurbritanniast Põhja-Iirimaale sissetoomise ja elusloomade Põhja-Iirimaalt Suurbritanniasse väljaviimise suhtes.

Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis kohaselt ei ole Ühendkuningriigil aga võimalik seoses Põhja-Iirimaaga

- osaleda liidu otsuste tegemises ega kujundamises¹⁴;
- algatada vastuväite-, kaitsemeetmete ega vahekohtumenetlust, kui kõnealune menetlus on seotud liikmesriigi pädevate asutuste või liikmesriigis asutatud asutuse kehtestatud tehniliste normide või standarditega või nende antud või läbiviidud hinnangute, registreeringute, sertifikaatide, heakskiitmiste ja lubadega;¹⁵
- tugineda päritoluriigi põhimõttele või vastastikusele tunnustamisele¹⁶.

Täpsemalt tähendab see muu hulgas järgmist:

- mis tahes ELi liikmesriigi väljastatud vedaja luba, vastavussertifikaat või pädevustunnistus kehtib Ühendkuningriigis Põhja-Iirimaa puhul;
- Ühendkuningriigi poolt Põhja-Iirimaa kohta väljastatud vedaja luba, vastavussertifikaat või pädevustunnistus kehtib siiski ainult Põhja-Iirimaal.

Loomade heaolu valdkonnas kehtivaid ELi õigusnorme käsitlevalt komisjoni veebilehelt (https://ec.europa.eu/food/animals/welfare_en) leiab üldist teavet loomade heaolu kohta. Vajaduse korral lisatakse sellele veebilehele täiendavat teavet.

Euroopa Komisjon
Tervise ja toiduohutuse peadirektoraat

¹³ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikli 5 lõige 4 ja sama protokollis 2. lisa 40. jaotis.

¹⁴ Kui teabevahetus või vastastikune konsulteerimine on vajalik, toimub see Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikli 15 alusel loodud ühises nõuandetöörühmas.

¹⁵ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikli 7 lõike 3 viies lõik.

¹⁶ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikli 7 lõike 3 esimene lõik.